

Megjelen minden vasárnap. Előfizetési ára egy évre 6 frt, fél évre 3 frt, három hónapra 1 frt 80 kr. Szerkesztő és kiadóhivatal a piacterezen Csanak-házban.

HORTOBÁGY.

Hirdetésdíj. Négyhasábos petit sorért egyszéri hirdetésnél 5 kr, háromsorinál 4 kr, többsorinál vagy nagy terjedelmű hirdetésnél őrleszámitás. Egyes szám ára 15 kr.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP.

Előfizetés, a „HORTOBÁGY” heti lapra.

Előfizetési feltételek:

Előfizethetni

Vidéken minden postahivatalnál. Helyben a „Hortobágy” kiadóhivatalánál (Csanak-ház, piacterezen.)

Egész évre . . . . . 6 frt.
Fél évre . . . . . 3 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt 80 kr.

A „HORTOBÁGY” kiadóhivatala.

Debreczeni légszszvilágítási szerződés, *)

mely egyrésztől sz. kir. Debreczen város tanácsa, másrésztől Riedinger L. A. augsburgi gyártulajdonos közt a maga s törvényes jogutódai nevében, a légszszvilágításnak Debreczen városába behozatalára nézve, a magas országos hatóság jóváhagyásának fentartásával kötöttet.

1. Engedmény. Debreczen város tanácsa augsburgi L. A. Riedingernek kizárólagos jogot ad arra, hogy a város utain, utcáin, nyilvános piacain, egy a mostani mint a után változható városi határban, az alapszövevények végett ásatásokat eszközölhessen és jót áll arról, hogy ezen szerződésnek egész időtartama alatt rajta kívül senkinek joga nem leend azon helyeken alapszövevényeket tétetni. — Ezenkívül nevezettnek aranyéve is kizárólagos jogot ad a tanács, hogy légszszkiszámitásokra mindenemű munkálatokat tétethessen és a város földje igénybevételével, légszszot, magán- vagy közintézeteknek eladhasson. L. A. Riedingernek ezen szerződés tartamaig kizárólagos joga van és köteleztetik Debreczen várost légszszvilágítással ellátni és arra is kötelezi magát, hogy minden magán- vagy középülethez a 21, 23. és 37. §-ban közelebbről megjelölt feltételek alatt, légszszkiszámitást állít és légszszot ad, ha az utczákon és nyilvános tereken, hol ilyenek kívántatnak, már az alapszövevények megtörténtek.

2. Anyagok a légszsz-előállításához. Vállalkozónak szabadságában áll a légszszot fából, kőszénből, barna szénből, turfából, olajból, zsiranyagból, colophonium vagy gyantából előállítani. Míg vállalkozó saját érdekében jónak látja a légszszot fából állítani elő, köteles léssen a városi tanács az e célra szükséges tölgy-hasábfát 8 frt (nyolcz forintért) oszt. ért. adni 36 czoll hosszúságu bécsi ölekből, a légszszgyárhoz szállítva.

A városi tanácsnak jogában áll a légszszgyár által előre meghatározott fannemiséget tetszés szerinti időben szállítani. A fá árának fele az átvételkor azonnal fizetetik, másik fele az év 12 hónapja alatt a város által fizetendő légszsz-számadásokba hozatik.

Az előleges faszükséglet körülbelül 900 ölet teend évenként. 3. Leszállítása a légszsz árának városi és magánvilágításoknál, ujtások által. Vállalkozónak szabadságában áll a fentemlitettek helyett más nyers anyagokat használni, valamint a légszsz előállítására új fedezéseket is alkalmazásba venni, ha azáltal a légszsz-előállítási költségek leebb szállása érteknék el.

Ha az új szerkezet alkalmazása 5 évi időszak alatt jónak nyilatkoznék, ez esetben vállalkozó a légszsz árát annyival leebb szállítandja, mennyi 30%-t tesz, az új szerkezet valóságos haszna a költségek levonásával.

4. A légszsz minősége. Vállalkozó mindenkor olyan légszszot köteles szállítani, mely rendes égésnél fehér lángot képez, füstöt nem okoz, semmi káros vagy hátrányos hatást avagy befolyást érzetekre és érzékeny színekre nem gyakorol és kellemetlen szagot nem terjeszt. Kéntartalmu gőzök, amóniak, vagy más savany nyomai ne legyenek abban és legfelebb egyszázottal szénsavany. A légszsz világítási ereje azon fokot kell hogy elérje, hogy 4' angol köbláb tisztított légszsz, mely egy óra hossza alatt egy láng által felemésztezik, annyi világot adjon, mint 12 olyan viaszgyertya, melyből öt megyen egy vámfontra és 22 angol vonalnyi (12 egy czollra) kedvező lángmagasságban égnek. A szerződő fél által elfogadott próbatyertyák a városi tanácsnál letéve tartatnak.

Egy ily 12 viaszgyertyával felró légszsz-láng az utczák, utak s terek városi közvilágításánál szabálylángul szolgál. A világosság erejének megmérését és a légszsz tisztaságának megvizsgálását a városi tanács a vállalkozó vagy helyettese közbejöttével, a világítás bármely órájában magának fentartja és az előbbi a Bunsenféle photometerrel történik, mely a légszszgyár egyik közönséges szobájára festett helyiségében fog felállítani.

Ezen próbaméréseknél, valamint verőfénylenéz, úgy áveg-hengerek sem alkalmazhatatnak. 5. Építkezési tér, vízjog, építkezési tervek és az építkezés létesítése. A városi tanács általboesát L. A. Riedinger vállalkozónak egy a légszszgyár elhelyezésére alkalmas, az indóház közelében fekvő mintegy 2500 négyszög ölet tevő, hozzáférhető építkezési helyet és megengedi, hogy azt saját költségén telekkönyvileg átrathasson.

Ha az idő folyamán alatt azon szükség mutatkoznék, hogy lehetett mondani róla, hogy egyes kezei alatt minden ruhá új lón s az ily hasznos és gondos munkájért a legesekélyebb bérrrel is megelégedett Potard utya.

Eképen boldogult és helyzetével megelégedve élt a becsületes kapus, nevével együtt, ki erényét és főzdségységét tekintve nemkévébbé dicőrelet érdemelt. Az egész városnegyedben senki sem vala képes a tekintetben Rudoxiával csak távolról is versenyezni.

Ezen mintapárának csak egy boosvágya volt: az tudniillik, hogy családját egy újabb nemzedékben ismét szobhban lássa virágozni. Hosszas várakozásuk után teljesült a jogos kívánságuk, egy családfontartó szülédség állt.

Potard, ki, ha hátgerincez kisérd görbe nem lett volna, mindenesetre kutona leendett és békés túlmunkája közben folytonosan harezás álmódosításban rajongott, Fabricius nevet adott sarjadtökének, mely különösen harezásan hangzott fülében s elhatározá magában, hogy mindenesetre valami különöset fog faragni belőle, legyen bár lovaslánc, ügyvéd, koroskodó, vagy szándoz. Ezen négy eszélő kildetés között ingadozott a kapus határozatán.

Derek emberünk, azon igen helyes meggyőződésében, hogy a lényes nevelés mindenre képesre legyen, mihelyt öt éves lón, mindjárt a városi iskolába küldötte Fabricius; ki nyolcz éves korában már írni és olvasni tudott, tízéves korában pedig a számszert az összerendést, kivonást, sokszorozást és elosztást is megtanulta. De hozzá kell tenünk, hogy a kivonás iránt mindig a legelőnkebb előszeretettel viseltetett.

A szomszédházak egyikében faszkereskedés volt. Tulajdonoson eleszálítatva a kis Fabricius a már valóban szép gyermek élénksége és vidor lénye által, fölajánlá magát, hogy öt magához veszi és a kereskedésre kiképezi. Atyja természetesen nem utasította vissza ez ajánlatot, mely becsülvgyó terveinek megfelelt.

A jövendő király tehát, 12 éves korában két kötet kapott s szorgalmasan tanulá — bár nem valami különös felkesedéssel — a gyertya, szappan, szirup és aszaltszilva árulását.

Hogy az igazsághoz hívek maradjunk, meg kell vallanunk, hogy becsülvgyó a két utósó árúszámitáshoz különös előszeretettel viseltetett, de főképen fogyasztó tulajdonságában, — hogy éjenként és zárt ajtóknál csendes tobzódásba merült az ily élvezetek közben és hogy ágyaszalmájának megvizsgálásakor mindig néhány felhottott áruiz- vagy ribizkeszszeszeves áveget találtak.

Addig uszik a korsó a vizen míg elmerül. Eljőve a végzeteljes nap, melyen főnöke észrevette, hogy Fabricius több pusztítást tón holtjában, mint egy tucatz kikéhezett patkány képes lett volna tenni. Rogton fulónosipte a jövendő nagy koroskodó a barátságos szókkal vité visszazsa az atyj szálására:

„Itt van renyhe látok ismét! Ha egy évig magammal tartanám, megromlónék aziletem. Vigyázzatok reá! — mert egykoron majd a rozsdátólára heveredik!”

Budoxia sirt, Potard haragudott, Fabricius pedig elegendő atlegyeket kapott.

a megkívántató fakészletek miatt azoknak kiszáritására nagyobb térség igényeltetnék, ez esetben a városi tanács által egy a légszszgyárral határos térség, használat végett ki fog mutatattni.

Ha a város ellátására vízvezetés jönne létre, a városi tanács L. A. Riedingernek díjtalanul átengedi az üzlethez szükséges vizet, mindaddig, míg a lakosság az ivóvizben hiányt nem szenved. Ha ezen vízvezetés a városi lakosságnak elégséges ivóvizet nem szolgáltatna, ez esetben a gyárnak csak közös joga volna saját ivóviz-szükséglete beszerzéséhez.

A légszszgyárhozi szárnycsatornának a legközelebbi vízvezető-csatornától való huzatását s fentartását vállalkozó saját költségén eszközli. — A légszszgyár építkezési terveit L. A. Riedinger, mérnöke utján, a városi hatóságnak jóváhagyás végett bemutatandja.

L. A. Riedinger ezen a térségen saját felelősségére, és a helyben fenálló építési s egészségrendőri szabályok lehető megtartásával felállítatja a légszszgyár rendes és háborítatlan üzéséhez szükséges épületeket és előre kötelezi magát, hogy két légszsztartót építtet.

Ezen felül L. A. Riedinger szinte saját költségén előállítatja az építkezéshez és a gyári üzlethez, a csatornák s lámpák hálózatához szükséges mindennemű csöveket, szerkezeteket s eszközöket; ezeket a magok helyén felállítatja s működésbe helyezteti. A gyári épületek nagysága és a főcsövek méretjei 7000 lánng öszfogyasztásnak kell, hogy megfeleljenek.

6. A csövek minémisége. A földben fekvő vezetések öntött vascsövekből állanak, csigaszertű egybekötöttetésekkel közczal és ölommal behuzva. — A föld felett és a házakban levő vezetések egybe srófoltt vert vascsövekből készülnek, mely rendszer a szakértők által eddigelő legjobbnak ismertetik.

Habár a vállalkozóra nézve már előre is nagy előny az, hogy a vezetések jól s szilárdul készüljenek, mégis csaknem lehetetlen minden légszsz-kiszárvárgást megakadályozni; minél fogva a közbiztonság érdekében ezenemű megállapítatik, hogy ezen légszszsz szaporodásoknak a fő csőrendszer egész kiterjedésében 300 köblábót óránkint meghaladniok nem szabad. — Az alkalmazásba jöendő öntött vascsövek, lerakásuk előtt szilárdságukra nézve előbb egy légszivattyúval megpróbáltatnak és ezenfelül még felmelegített állapotjukban kátrány-fémmel behuzandók.

7. A közvilágítás körvonala és a biztosított égési idő. A közvilágítás egyelőre csak azon utak, utczák és köztérreke szorítokzik, melyek a mellékelt tervben zöld színnel megjelölvék.

E célra vállalkozó a szükséges 410 lámpát és minden egyéb megkívántató szerkezet saját költségén beszerzend. — Ezen lámpákból 375 függő, 35 álló lámpásokul alkalmaztassanak.

Egy e célra választott városi bizottmány a vállalkozó közbéjöttével meghatározza a lámpások álláspontjait, erről jegyzőkönyvet vesz fel, melyhez a vállalkozó szoroson alkalmazkodni köteles. — A felállítás folyamán alatt a lámpások álláspontjában szükséges változtatásokat vállalkozó csak a bizottmány beleegyezésével tehet.

Egyébiránt a városi tanácsnak mindig joga lesz követelni vállalkozótól, hogy az említett jegyzőkönyv értelmében felállított

Két nap múlva azonban meghosított a kapus lánsk a mindent elfelejtett. Habár az apa csak apa unrad! Új helyet keresett lánsk a nem sok időre a szeszek és aszalt szilva húzó tisztelője ismét egy faszereszszobba volt elhelyezve.

Darabig minden jól ment: a gyermekből aztán ifjonez vált és és újabb, addig ismeretlen hajlamok léptek a nyulánkság helyébe. Valamint Fabricius mostan ennek aggodalom nélkül elegend tón, úgy most is minden tekintetel föloldozott újabb izladsákn; a mulatság utáni vágy vele egyfajta társakkal és társnőkkel, léptett a szeszek és aszaltszilva utáni szenvedély helyébe.

Törmedesesen szokhamar hiányzott a pénz a mulatságokhoz, melyeket az ifju Potard élvezett, mihelyt napi munkáját elvégezd; minden tórmedesetesebb tehát előtte, mint a hiányzó főnöke pénztárából „kölcsönözni,” mit annál könnyebben végrehoz vithetett, mert az sokszor lával volt: a napi bevétel annál fogva az ifju ar rendelkezésére állott.

Az első „kölcsönök” meglehetősen eszékelyek voltak; csak néha néha sikhszsztatott el némi aprópénz s ritkán haladta meg annak összege a hufreankost. De lassankint magának az ifju szobelének is nevető-gyomek tetezett a viaszatöröközés, pénztárba nyúlással merészebbek lettek s az elorozott egész összeg szép kerek összegre növekedett.

Elmámorosodott vállalatol sikere által telhetlen lón most Fabricius s megelégedezett az oly szákséges elővigyázattól. Főnöke által néhány kintlevő tartozás behajtásával bíztatván meg, jónak tartotta a különböző számlák összegét maga részére megtartani, s a pénzt saját szobéba dugni, mihelyt főnöke az jelentette, hogy az illetők a számlát magukhoz vették az arról szóló nyugtát pedig azon észrevétellel számitották le arról, hogy később fogának fizetni.

Egy szép napon tehát nyilatkozatot idézett elő a véletlenség a faszeresz és az eképen elbánt verő között, mi a sikhszszás feltételezését idézte elő. A kanvez égett már, az akonak légbe kellett repulni, s lobbanás borzasztó volt.

Elő haragjában komolyan szándékozott a faszeresz átadni az ifju művészt a törvénysszéknek. De az újtánálló földözó szabó fia, különben szorozott képeségében kívül tökéletes komédiássá is képezte már magát. Térde borult, patákkint folytán könyel s oly ékesen s ellenállhatlanul tudott batalsaga, vesztélyes kísérletei, megbánása, és jó szándékai felett szavalni, hogy főnöke a jószívű ember meg hagyta magát fogni s végre beegyezett, hogy ha szünte nem tartja le meg öt üzletheben, a törvényes eljárását még eláll.

Miután megközelítve kiszámitották az elorozott összeget, ezuttal nem talán, hanem gállelján csápta a reményteljes koroskodóssággal s huzavítte öt ismét atyjához, koldozván, hogy ha jól nevelt lánsk más helyet akar keresni, legalább ne hivatozozék az ő bizonyítványára.

Potard annyja a szoba szögletében térdelt s szokogott mint Magdolna; atyj, ki darab ideig, mintegy kövé válna állott ott, saprút ragadott most s fenyegető taglejtéssel forgatta kezében.

Ekkor Fabricius hirtelen felegyenesedett! nálatos magatartásból, fenyegető állást tón s kiáltá:

TÁRCA.

Nefelejsek.

(Annak, ki nem feled.)

I.

Szép volt, midőn torontéd lettem! De szobhd tette öt a szerelem; Szép volt, midőn kezét megfoghatám, De olyan szép, mégsem volt soha tán, Mint amidőn ok kelle vesztenem.

Szereltem öt, míg meg sem ismerém. Oltárképmel öt tottem elém; Szereltem tisztán, híven, igazán, De olyan égő, forrón soha tán, Mint amidőn már nem vala enyém.

II.

Ott álla kised ablakában, Értelm hullatva tiszta könyét; Gyász volt szívén s fájdalma végett Gyászt ölte fel az egész környék.

Ott álla kised ablakában, Setét volt . . . én olig láthattam; Fejem felett az ég volt nyitva. A föld meg reszketett alattam.

Ott álla kised ablakában, Kezével még egyszer megáldott; Akartam látni . . . feltelintek . . . Nem ő, — egy fényes angyal állt ott.

Udvardy Géza.

Mihetlen történet.

II.

Jövendő exkirályunk Párisban született 1818-ban. Atyja, becsülvgyó kapus egy háznál, de temple-utczában, hivatalának kötelességei teljesítése és embertársainak elszakadt ruhái kijávitásán között osztá meg idejét. Legnagyobb és sok dicőrelet érdemelő lelkiismeretességgel tett ő új könyököt elavult ruhájukra és feneket a kiszakadt nadrágokra. El-

lámpák helyeire nézve szükséges igazításokat haladéktalanul eszközöltesse.

Ily esetekben azonban a városi pénztár a költségeket megtéríteni tartozik.

Ha ezen változtatások által a lámpások száma megszapornodnak, vállalkozó ezért megfelelő kárpótlást igényelhet.

Table with 2 columns: Year (I-V) and Amount (100,000 to 1,200,000). Rows: I. üzleti évben 800,000; II. " " 900,000; III. " " 1,000,000; IV. " " 1,100,000; V. éven túl 1,200,000.

8. Árkozlások. A légszűrőcsövek lerakása czejjából árkozlásoknak, melyeket L. A. Riedinger saját költségén, saját munkáiban, vagy általa megbízott vállalkozó által eszközöllet, ugyanazon jogot élvezendi, melyeket a városi tanács magának és tekintetben igénybe vessz.

Ezen árkunkalkulátók a városi tanács föfelügyelete alatt történnek, a munka bevétele utáni pedig mindazon utak, utcák és köztérek, melyeken ilyen munkák törtettek, ismét azon állapotba visszahelyezkednek, amilyenben közvetlenül a megtörtént munka elkezdése előtt voltak. L. A. Riedinger által megkötött vállalkozó az árok s kövezet-munkálatokra nézve azonban egy külön cautióval, mely körülbelül nyolczadadrész teszi az egész egyezkedési összegnek, — marad a város irányában különösen lekötveleze ezen cautiót csak akkor kapja vissza, ha a megtörtént munkálatok helyes voltáról bizonyítványt tud a városról felmutatni. — Ezenkívül a városi tanács saját felügyeleti személyeire által gondoskodják, hogy valamin az meggyezdők, úgy vállalkozó L. A. Riedinger részéről is mindaz megtartassák, mit a hazai törvények a közbiztonság érdekében parancsolnak.

9. Szabályok a demólirozásnál. Ha a csövezés folyama alatt demólirozások szükségeltetnek, a városi tanács előre kötelei magát, hogy nemcsak azon esetekben, midőn azok városi tulajdon érdekének, semmi akadályt nem gördít, ha hogy azoknak szükségessége bebizonyult, hanem ezenfelül még azon is leend, hogy az azok magán tulajdon érdekének, arranézve a magánosoktól barátságos vagy bírói uton engedély eszközöltesse.

(Folyt. köv.)

Gyérünk a muzeumba!

(Folytatás.)

Már ha jobbra indultunk, folytassuk utunkat tovább is ezen az oldalon. Ime itt ezen szekrényben vannak a galambok, kevés faj az igaz, de éghajlatunk alatt nincsenek is nagy számmal; ezek leginkább csak a meleg éghajlatot szeretik, ott vannak számos és szépségszámú fajai. Ezek egyedül csak maggal élnek s minthogy legy csőrükkel nem tudják azt meghánítani, csak a gömbölyű magot szeretik; ha hát a földet hó lepi el, kénytelenek tőlünk is elköltözni, csak azok maradnak itt, melyek háziak. De ne haydily könyveden itt ezeket a galambokat, igen nevezetes osztályt képezik ezek a madaraknak. Lám csak ezek isznak a madarak közül épen egy folyadék szürsölése, mint a ló, csak hogy nekik nagy szájnyalakus lévén, kénytelenek fejüket egészen szemölgök a vízbe dugni. S ami még emnél is több, csak ezek képviselik a madarak közt az emlősöket, melyek magzataikat saját véreből képzés tejjel nyelik fel. A kis p u c z i g a l a m gyomra nem tudná még megemészteni azokat a hámozatlan kemény magvakat, melyekkel az anyja táplálhatná; hogy gondoskodót hád róla a bölcs teremtető? A költés után néhány napig az anyának a begyében valami nyálkás tápszer válik ki a vérből, mely külső kinezésére nézve nemamnyira a tejhez, mint inkább lágsajtéhoz hasonlít, haoldó púp s az első napokban ezzel táplálkozik a kis galamb. Úgy-e hát, hogy helyesen hasonlíthatni az emlősökhöz a galambot, mert ha nem szoptatja is megzaitait, de csakugyan saját véreből táplálja; de hiszen a cet fia sem tudnak szopni, nem lévén ajkai, hanem a tej csak szájukba fecskendeződik, ésig az emlősök sem mindnyájan szoptatnak. — Tul a galambok a g é b i c s e k

és légykapók vannak, amazokat a köznép b á b a s z a r k a - n a k hívja s egy fajtát a németek kilenczefojtónak nevezik, mert azt mondják, akármi éhes is, addig nem eszik, míg kilencz apró állatot meg nem öl. Azt szokták mondani; nem zörög a levél, ha a szél nem fújja. Vajjon háb ebben mennyi az igaz? Csak annyit és semmivel sem több, hogy midőn ez a kis töviszürő gébes enni akar, zsákmányát, a bogarakat, leveleibekékat s más éféléket, hogy kényelmesebben darabokra csípdelhesse, rendszeren egy tövisre szúrja, vagy ha kalitczában nevelték, rá szúrja rendszeren a kalitcza oldalába általunk végre alkalmazott türe s gyakran megcsik, hogy vagy elriasztják felszür s talán meg is kezdett zsákmánytót, vagy egy újabb zsákmányt megpillantására maga is oda hagyja azt, később pedig az így ott hagyott, s kiszáradt hóg vagy béka nem tetszik neki. Azért van néha az olyan bokr, melyen ez a gébes szokott tartózkodni, rajta felszür állatocskákkal. Kell-e emnél több, hogy beüle kilenczfojtónak csináljanak. — Az a három szörlipta-forma fészek ott alant a fűgő czinke fészke, csakhogy nálunk elrontott névvel fige-madárnak nevezik. Van a czinkének egy hosszú farku kis lajtája, mely ezt a mesterséges fészket a fűzának vagy a nyírának pelyhes magvaiból készíti, szájtát oly szükre hagyja s az egészét oly ügyesen köztöli valami hajlekjő gyűjgyeire vagy nádszára, hogy tojásait vagy fiait sem semmiféle ragadozó állat ki nem szedheti, sem semmiféle szélvész le nem rázhatja. — Ugyanezen szekrényben van mintegy másfélézsáfale madartojás, fehértől és sárgától szepen kitisztítva, hogy el ne romoljanak. Ezek is nagyobbszint hazai madarak tojásai, melyeknek összeszerésében nagy részek volt a helybeli gymnasium próbó növendékeinek. Legnevezetesebb — minthogy legtrikább — köztük a kirokadilók, mely azon állat nagyszágához képest, melytől származik, minden tojás közt legkisebb.

Itt ebben a kis szekrényben huszonkét fajta állat kaponyája van kikészítve, de a kaponya kikészítése hosszas és fáradságos munka s azért lassan szaporodik ezen gyűjtemény. Nagy szegény egy-e Debreczen, hogy sem az itteni szép szarvú ökrök, sem a disznókaponyájából ezen muzeumban csak egy sincs. Ez nem a gyűlő tanár hibája, mert az mindent elkövet, hogy részert legyen s mindamelletti is, hogy a helybeli leggazdagabb hentesek és meszárosok gyermekei közül, kik épen a természetrajzban tanítványai voltak, többekek felkért minden évben, sőt a szülők közül is nem egy szőlött fel, még eddig nem akadt ember, aki egy szép ökr- vagy disznókaponyát adott volna. Pedig épen a kaponya, melyvel a fogak együtt vannak, legtanulmányosabb része valamely állatnak, mert az mutatja okvetlenül annak életmódját.

Most jön már a varjaknak minden nálunk találtat faja. A varju az a madár amelyről nem tudnák határozott véleményt adni, hogy vajon hasznót tesz-e többet vagy kárt. Alig lehet ugyanis kiszámítani, meennyi hasznót tesznek ezek által midőn az eke után a felgatórtot pajorokon, bogarakon és mindenféle férgek seregeltől legelnek; midőn kivált a fekete varju éles szágájukkal későbbben is felkeresik s erős hosszú csőrökkel kivált a földből a kártékony férgeket s millió nyárközőpen a fiatal varjak kirepülése után, a szócsoók milliói által elpettet és pnsított mezeinket, roppant varju seregek legelnek, vetelkednek s a szócsoók pusztításában. Igaz, hogy gyakran az elvetett magot is kiszedik, néha csirájánál fogva is kiluazzák s telen által szalma boglyáinkat és kazánkat a benne maradt szem miatt gyakran szétvágnak s a hol nagyon elszaporodnak, még az apró-mathatenszést is akadályozzák; de azért még is aligha több hasznót nem tesznek mint kárt, csakhogy nem kell ezeket nagyon elszaporodni engedni. Ezek a fehérmellicke, melyek olyanok, mintha szalakentűd kötöttek volna, víz bekeinek, népiesen vízi rigóknek nevezetnek, rendszeren a helyi patakok mellett tartózkodnak s apró rovarokkal, kukacokkal és csigákkal élnek. Alig lehetne megmondani, a madaraknak melyik seregébe lehet ezeket számítani, az éneklők, gázlók vagy uszók közé-e, tulajdonképen mind a három seregébe egyiránt beleillik; csinosan énekel s évenként kétszer költ, mint az éneklők; lába alkotása és életmódja egészen a gázlóké, rendszeren a víz szelén a vízben gázolva keresi élelmet; elláput teste, tömött pelyhű tolla s azon tehetsége, hogy igen jól tud bukni s néhány percig a víz fenekén is futni, egészen az uszókéhoz teszi hasonlót. Termé-

szetesen csak olyan helyen képes a víz fenekén futni, ahol a patak kövecses és hosszú lábujjalval a kövöken megfogódhatik, hogy a víz fel ne vessen. Elhunyt derék állatúdosmától Petényi Salamontól magától hallottam, hogy ő saját szemével látta, midőn egy ilyen kis vízi rigó, nehányat azon rovarral elő arról éneklő madarak közül, kik megérkezéskor után egy erős tavaszi hideg beálltal nem lettek volna képesek a rovarok újraeltüntetve magokat táplálni, a víz fenékén futkosva az onnan kihányt apró csigákkal és kukacokkal részvelegyelt táplált.

(Folyt. köv.)

Debreczeni hírmondó.

□ Cs a t á r i I s t v á n s z a t h m á r i Mihály helybeli szácsók, — kikről nemrég említők lapunkban, hogy a francia trónörökösnek művelésgel himzett bundával és fekete báránnybor-kucmával kedveskedtek, — e hó 4-kén a Bécsben tartózkodó francia követésgy titkártól egyegy díszes arany-érempézt mellékölésével, különkülön követésgy levelet vettek: "Uram! A császár méltányolva azon érzelmeiket, melyek önök azon eszmét sugalták, hogy császári herceg ö magasságának, iparát ajánlja: méltóztatott önök egy arany érem átadását megrendelni. Van szerencsém önnet tudatni, hogy az már megérkezett s mai postával önök el is küldtem. Fogadjon uram megkülönböztötét tiszteltemet stb." — A gyönyörű érmek egyikét, mely körülbelül 20 aranyat nyomb, alkalmuk volt megcsémlelhetni. Ezen érem egyik lapján babér-koszoruba e szavak foglalvák: "M r. Cs a t á r y a D e b r e c z e n 1 8 6 4 . " A másik lapon a francziák császárnak szép művi dombor-melképe van, e körítattal: "N a p o l e o n I I I . E m p e r e u r . " — Szatlnári Mihály is ehez hasonló érmeket nyert.

□ Ö z v e g y V a l k ö K á r o l y n á s s z o n y p t e r . I e á n y n ö v e - l é - t e z e t e , — hol az iskolai év október 1-én vendékedtet — újabb változáson fog átmenni. Ugyanis a ref. egyházgyűlés határozata folytán az intézetben egy elközvetítő osztály is leend, hol minden elemi tantárgy előfordulván, nem szükséges, mikép a növendékek már más iskolát végeztek legyen, hogy az intézetbe lépéssenek, hanem bármily korban felvételhetnek. Egyébként a rendszer s tantárgyak ugyanazok lesznek mint előbb; úgyintén a két segédattit is megmarad. A beíratis, valamint a tandíj befizetése a t. nevelőnénél eszközölhető. Ugyancsak egy házigyűlési határozat folytán októbertől kezdve kosztosok fölvetele is megengedtetett, mire igen előnyös leend az intézet terjedelmes helyisége, a díszes nagy udvar és a szép tágas kert. A társalgási nyévi az intézetben mindig német leend.

□ A helybeli dalárdára mához egy hétre jú 17-kén teendő első kirándulás — a földbe. A tervrajz szerint, 1.) a kirándulás czélján az, hogy a dalárda kissez tágasabb körül működés által magáról élteltet adjon, a dalérzéküket általában fejlessze, magat iránt rokonszenvet gerjesszen s egyszersmind a tagoknak egyrészt vidor társalgásra nyujtson alkalom, másrészt őket nyilvános föllépéshez szoktassa. 2.) A kirándulás egyáltalában nem a járás vagy új mulatság, hol a meghívók a meghívottakat étel és itallal ellátják, hanem oly összejövetel, mely célját egyedül ének- és zenélfeladások s társalgás által igyekszik megközelíteni; másrészt nem a dalárda költségeire és czége által, hanem egyes dalárdaegyleti tagok által rendeztetik, a választmány felügyellete alatt. 3.) A költségek egy részét részéről bejövő részvénydíjak fedezik. 4.) Egy részvénydíj 1 frt. 5.) Részvényes csupán dalárdaegyleti tag lehet. Minden dalárdaegyleti tag, külön felhivattik részveletre. 6.) Egy tag egy részvénydíj többet is vehet. 7.) Helyiség a nagyerdőtől fordúlva, egész környezetével. Lda a fenébe említett nap, délutáni 6 óráttól kezdve a következő órákban. A furdóház d. u. 6 órakor a nagyközönség elő elzárattván, azután csupán oly egyének látogathatók azt meg, kik beletpí jegyet tudnak előmutatni. 8.) Belépő jegyet csupán a rendezésgy útján nyherhet. Azonban minden tag, ki a költségek fedezéséhez egy részvénydíjjal járúl, két vendéget meghívás végett bejelenthet s a rendezésgy előt is helyjelentésként figyelembe veendő. Kettőnél több vendéget csak oly tag híhat, aki egyénnél több részvénydíj fizet. Azonban, ha a meghívott oly más egyénnel vannak szoros összeköttetésben, akiknek mellözése ildomta-

„Közönségem szépen, atyuskám. Ne gondoskodjál semmiről, én a nagy világba megyek és soha sem fogsz többé hallani rólam. Jó estvét mindnyájtoknak! Iszen veletek!

Ét 1834-ben történt, midőn Fabricius épen 16 éves volt.

(Folyt. köv.)

Színház.

(Sz. T.) Jun. 30. Karliczkai Fleur Isabella k a, utolsó fellépté: „Órdög Robert”-nek Meyerbeer dalmenek 3-ik felvonása. Karliczkai Isabella k. a. mint Helene izléssel tánczolt s plastikájú több helyen szorult — ha a tánczálva több könnyűség egyarált, teljesen megelégedhetünk. A dalmenet megelőzőleg K o z s o b u e egyfelvonásos vigárlékát „L e g j o h b b a z e g y e z e s u ” láttuk, melyben Zöldi né halalmas Krebsz volt a két tapsot aratott. Zöldi (Múrten), Foltényi és Csizsér jól töltöttek be szerepeiket. Fehérvári (Kram Illés) a közönség elismerésében részesült, hogy midig jogsón-e, nem vitajuk. Horváth eredeti iskolamester volt s Szakál szavalatában több melegség, — játékaiban nagyből feszülettel volt mint más alkalommal. Csak egykezvelet s a siker nem marad el. Köves közönség.

Jul. 2. Foltényi Vilmos jutalomjátékai: „Harminez éy egy kártyás életéből.” Éltetrajz (?) 3 szakaszban, francziából fordította J a k a b I s t v á n . Foltényi hosszúbb idő óta kedvence közönségünknek, mely rokonszenvét ez este is tömeges megjelenése által nyilvánította, — nem épen kedves kivétel a pályaközönség képezén. A darab, mely hosszas pihenés után új életre kel, egyike azon régi romantikus, francia daraboknak, melyek a helyzetek érdekessége s megleső váratlan fordulatok által mindvégig érdeket gerjesszenek s egyelő szerepekben egy, mint jelenetekben az alakításra légsz tér nyujtanak. Zöldy (Bélen György) átgondolt, művészi játéka, egy pár kevésbé jelenet kirívó színeszét leszámitva, maga a legtovábbelőbb ítézés is helyelgíthető volna; kevésbé mondhatjuk azt a jutalomzotról, ki mint intrikus (Warning) sehogysem találta föl magát, halványan túlközöltet vissza első jeleneteiben a világtól leplezett ravasszágát s midőn végül az elvetemedett gonoszotvól állít elénk nagyon győngye színekkel használt. Csizsér (Börö Bélen) sikerrel töltte be szerepét s Foltényi né (Amália) átérzett szét játéka a közönség tapsával méltán találkozott. Rudass (Vircheim Rudolf) játékaiban kevés díet volt, de szerepét legalább tudta. A kis Kovács Ella (Clementina, Amália leánya) meglopó bátorsága kedvesen hatott ránk, míg más részről sajnálkozásunkat kell kifejeznie a fölött, hogy szülői, vagy gondviselői, szavalatába a modorosság m ár idő előt becsapgetelné igyekszik. Művésznél, vagy csak tálból színszónól is nem így igyekszik. Kisebb szerepekkel megemlítették még: Ligeti (Raupen.) Zöldy né (Luise) Szakál Róza, Szakál és Fehérvári. A jutalmazott több rendbeli bokrátét s koszort kapott.

Jul. 3. „A drótozótól.” Népszám 3 felv. dalokkal. Irta Kem-

pen Gyözö. Az est hozsurja Foltényi illette, ki e darabnak megmentője, éltető lelke s kinek kifogyhatlan elátszása, sikerült ötletei a közönséget folytonos derütségben tarták — elannyira, hogy a többi szereplő, mellette mintegy elmosódott. Kiváló dícsért érdemelnék mindamellet Zöldy (Zalay) és Foltényi né (Antonia), kik kieszies szerepekben is kedvel mőködték, és Szakál Róza, a Bókés-hez hasonló szerepek szereszes személyiségté. Többé kevésbé kielégítő eredményt tanusítottak: Szakál, Fehérvári né, Ligeti és Horváth. Timárné (Zsófi) eleven parasztleány volt. Közönség, a fensőbb régiókban, megelégtés számmal.

Jul. 6. Zöldy Miklós jutalmái: „Elen és c.” 120 arany pályadíj nyert népszám 4 felv. Irta Szligietli Ede. Az előadás érdékét nagyban növelte azon körülmény, hogy közönségünk egykori méltó kedvönce B á n h i d y Emília assz. Juleza szerepét élváltnál száveskedett. Nem talomsóhatjuk eléggé, mily jól esett végre egy hivattot papnól látnunk Thálla azon oltára előtt, melyről mostanában annyit kontárkodó áldozatának füstje verődött vissza. B á n h i d y Emília assz. elvonultságt a muzsik társaságában töltötte, lyoltonos tanulmány által tökéletesítve magát azon pályán, mely számára eddig is szép víragokot termelt. J u l - c s a t f i o n n e l foglással személyesíté, az indulatok festésében átgondolt fokozatokat tartott s a szerencsétlen leány szenvedéséit oly hán, annyira átérve túlközöltet vissza, hogy a közönség közt többet könyekre fakasztott, a gyermek-kítévési jelenet izléstelenéségt és a darab hosszúságosságát játékaival föledteté. Jelenetét egyenként le kellene írniuk, ha közülök egyeseket kiemelné atánk. A közönség eláradtatása, a számos kihívás, taps, vírgéskorok, kézzelfogható bizonyítékai annak, hogy a kedves színszónó állandó szeretőtélése mily kívánatos dolog. Zöldy (Bertók), h o r s z e r e p e n k i t t a n n i R ó z a t u n e m k ö n n y ú d o g , t ö b b i h e n s z e p e n a k i t t o l t s a k ö z ö n s é g , m e g e l e g e d é s e t l a p s a i b a n n y i l v a n i t . S z a k á l R ó z a t (Éraszk) eléggé megdicsérik, felemelté, hogy Bánhidy gyönyörű játéka mellett is, a halaglósgy elismerésében részesült. Csizsér (Szentesi Nagy István) és Foltényi né (Sara) szép egykezvelet s eredménynyel. Zöldy né (Zsuzsanna) és Foltényi né (Péter) kielégítőleg feleltek meg szerepeiknek. R u d a s s (Szent-Jenő) élet nélkül, hidegen játszott. Chováné (Matid) szavalatában nagyon kevés kellem volt. Fehérvári Koturból jó comicus alakot csinált. Az est kettős érdéke több közönséget gyűjtöhetet volna. A pályaközönség csaknem mind térsz voltak.

Jul. 7. „O r p h e u s p o t k o l o b a n ” Operette 4 szakaszban. Irta Creuxieux Horp, fordította Havi és Nikolics, zenéjét szerzö Offenbach. Egyike Offenbach legkedvesebb, éltető pszög operettéinek, melyben különösen Foltényi né (Jupiter) kedélyes burkötözása s helyi viszonyokhoz alkalmazott találó rögtönzése a közönség nagy tetszésével találkozik. Kiváló föntemeltök még: eredeti játékaért Mezei (Stix) Zöldy né (Juno), Reszler (Aristues) és Kézsmárik Mari (Diana) h o , az énekeszékét, dacára annak, hogy első kísérlete volt, igen csinosan adta elő. Az ének és zene nem mindentől vágó össze.

„Lo a sopróvel! Én nem hagyom magomat megútni, érted atyus!”
„Szerencsétlen! Te megbecsületelend nevetem!”
„A te Potard nevedet? Pompás egy név, atyus! Ha neked volnék, nem csinálnék oly nagyot a névből.”
„Nyomorult! Ugyan mi lesz belőled?”
„Azt egyelőre magam is oly kevéssé tudom, mint te.”
„Az akasztófaig felviheted! Mindönünnen gyalizattal, szégyennel elkergetve!”
„Igen, de nem tehetek róla, atyuskám!”
„Hát ki tehet? Talán én?”
„Valóban azt nem akarom eldönteni. Mindenesetre legalább 1000 frank jövedelmével kellett volna engemet a világba küldened, az lett volna az én valódi hitvádom!”
„Most mond meg nekem, mi lesz belőled nyomorult!”
„Az örög tudja? Én nem!”
„Miből fogsz élni, szerencsétlen gyermek? Itt nem maradatsz, itt csak nem krepeszelsz!”
„Ohajtásom czéje nem is az, atyus. Itt meghalnék unalomban!”
„Esküdjél meg előttem, hogy megjobbitod magadot, akkor megkísérlek, hogy mesterségemre megtanítsalak.”
„Hogy földözö szabó legyek? No még csak az hiányzik! Közönségem, atyuskám, már annál csak mégis jobb mesterséget akarok választani.”
„És melyiket, ha szabad kérdezném? Ugyilgton, hogy nem sok választanivalód van.”
„De hátha! Azon gondolkodom, melyik a legemesebb. Szivarégyeckéket gyűjtöhetek, a kosnyájtól kinyíthatom; színpalotok, ellenjegyeket árulhatok, sőt az olympi pályákör alakozása közötti ismerdús is van, ki megérté, hogy ott felléptél. Mit mondasz erre atyus!”
„Azt mondom” — kiáltá a földözö szabó magán kívül, — hogy te semmiképpél vagy s hogy mitemsem akarok többé rólad tudni!”
„Jól van jól, ne engedj, hogy egy vegyjúton vérebbe, hiszen megyek én. Én, — földözö szabó legyek! Ha ha ha!”
Potard becses mesterségének e kicsufolása miatt, retentő haragra lobbant s felindulásában a nagy szabóollóhoz kapott s rozserkölcsi fűrészt akaró rohanni.
A szerencsétlen Eudoxia közömböz vété magát, míg a fiatal ember még személttít sem mozgdtá meg.
„Fakardojál előlem, vagy ugyan ütök” — kiáltá az öreg magánkivil.
„Bizony, jól látom, de hiszen idekorán odább is állók, hogy a büntetőeljárásyektől megkíméljek. De ugyan mond meg atyus, nincsen-e vagy száz frankod részemre, hogy első intézkédésemet könnyebben megtehessem. Kis ajándokot fontartják a barátságot!”
Az ajándékot, keresegeltet szcheiben s egy öfrankost vett elő, melyet e szókál dobott oda fiának:
„Most lóddaj, s többet szemem elé ne kerüdj!”
Fabricius röptében megkapta a pénzt, megfordult sarkán s elűnt, kívülről visszakiáltván az öregnek:

Janság volna, a rendezőség ily családtagok meghívására figyelemmel leendő. A rendezők a bejelentéseket összeírják s oly egyébrekhez, akik az összeírásból kimaradtak, pedig állásuk érdemei vagy egyéb okokból fogva meghívandók volna, belélti jegyet küldenek. — Oly egyének, akik a dalárdaegeteknek tagjai, de a kirándulás költségeinek fedezésében részvényesek lenni vonakodnak, sem egyes tagok, sem a rendezőség által meg nem hívhatók. Ezeknek kivül a rendezőség a meghívásból senkit nem zárhat ki, hanem, azon esetben, ha valamely ajándékot bármely okból egyáltalában meghívhatatlannak véleményez, e körülmeny a választmányának bejelenteni tartozik. 9.) A kirándulásról féléves kardalok és zene előadásra szorítottak. A dalokat és zenét a karizagatók rendezi. Ha túrságás közben a vendégek részéről táncz előadások, a rendezőség ennek sem fog ellenszegülni, sőt ez este jó zenekart tart kéznél, mely egy szerződtetők, hogy hétfőn reggelig zenélni köteles legyen. 10.) A részvényes túrságás, étel ital és frissítvel senkitől nem látt, mely körülmeny a vendégekkel tudatni minden meghívóban erkölcsi kötelesség. 11.) A rendezőség 3 tagból áll, kik a teendőket egymás közt megosztván, egy a kirándulás előtt, mint azáltal a kellő intézkedéseket belátásuk szerint teszik s kirándulásuk után a bevételről a kiadásról számot adnak. 12.) Ha a bevétel a kiadás meghaladná, a maradványt a dalárdaegylet pénztartárába teltetik s mindaddig ott kérelmezik, míg ismét kirándulás vagy estély rendezetvé, ennek költségei fedezésére felhasználják.

*) Szerdán leendő Csaba né asszony jutalomjátéka, mely alkalommal a „Nagyanya” című 5 felvonású dráma kerül színpadra, amidőn B.ányi és Emilia is fellépnék. Eszenlenczeolánál fogva megemlíti, hogy a Lendvai-pár Pestről a napokban leérkeztek s szombaton a péterfai színházban „Romeo és Julián” banna fogva véglegesreállítást megkezdéni.

*) Több házultakos nyilvánítá sérélmét elóttünk amint, hogy házak falai a légszuszosévek beállítására alkalmas kivágattak, megromlottak s még mindezzel ki nem javították s bu nem vakoltattak. Mi a panszt nagyon méltányosnak tartjuk s épen nem kételkedünk, miszerint azon, mielőbbi intézkedés által, már csak vásározásépter szempontból is segítve leendő.

*) Mint értesülünk, a helybeli községnek közelében állásában az állandó színháznak két ho alatt teljes felszerelése elhatározotot. E színház további építési s szerelési költségei fedezésére, a város körűl terjedő s eddig semmi hasznát nem hajtott futó-homokterület egy részének örök áron eladása rendezetett el.

*) A pékek ellen még mindig egymást érik a panszok. E hó 6-kán is egy fél kifli — mint corpus delicti — kísérében, a következő sorokat kaptuk: „Tisztelt szerkesztőség! Ime bizonyággal küldöm ezen darab kiflit s még másikat is kúldhettem volna, melyben bunda darab volt. Ebből látszik a tisztá kezésre a sütőknél. Űn gyan ez életem pék-szítemény nem fogyasztok többé; inkább rozskenyérről zsemle kávémat reggel, mintsem pipahumot lassák a kiflivel ist. stb.”

*) A múlt napokban az ebési és szepesi pusztákon jég vonult el, mely a vetésekben némely helyen tetemes kárt okozott.

Meghaltak: Jun. 30. Caspón. Szabó János Kolosai Juliánna 40 éves; Jul. 1. Petrus József 7 hónapos; Vargán. Almási József 6 éves; Caspu. Major Sándor 5 hónapos; Pácson. Új. Kegyes Ferencz Kiss Sára 57 éves; 2. Czegléd. Horváth János 81 éves; 3. Péterfán. Mike Juliánna 4 hónapos; Vargán. Új. Erdei Andráns János Zsuzsanna 55 éves; Péterfán. Diószegi Zsuzsanna 4 hetes; Vargán. Nádányi Gyula 7 és fél éves; Péterfán. Komlósi Bálant 68 éves; Czegléd. Gyenge István 66 éves; Péterfán. Irán Andrási 50 éves; 5. Ballai József 2 hónapos; 6. Caspón. Kiss Lajos 5 hónapos; 7. Hatvány. Nagy Mihály 62 éves.

Közügyek.

*) A m. kir. helytartóság, hogy a városrészégi statisztikai hivatal felállítás tárgyában működő bizottság javaslatait jelentésként változtatásokat előfogadja. — Az országos statisztikai hivatal felállítását tehát ellátározotot, oly módon, hogy a helytartótanács mellett sahkférfiakból álló igazgatóságot fog működtetni, melynek feladata lesz minden — Magyarországra vonatkozó statisztikai adatot hivatalos uton összegyűjteni, egybeállítani s munkódesse által hazánk teljes statisztikai ismeretét létrehozni.

*) A ministerium elrendelte, hogy jövőre az ugynevezett 16 óra, mint mérítékelyenőség, másodpercenként egy hécsi lábra emelt 430 hécsi fontra számlilendő. — Kunófalva a közlőgombában, egy gép hatályképeéssége elosztásnál s a vitás esetek eldöntésénél ezen mértek fog alapul szolgálai.

Videk.

*) Nagyváradról írja levelezőnk: „Alig kezdett a múlt évi csapás által szárvaszárgott remény újrapelődni az aszály által sújtott vidékeinkből vadak között és ime ismét az utolsó holdnappal állt folyton tartott eszések az eddigi szép eredményeket lönkre tommi fonyogatók. Azonban úgy látszik, az új hold ebben is változást fog létesíteni és a mai száraz szél talán továszállítja a léget tényleg nehéz páratokat. — Ugyancsak a rossz időjárás volt oka, hogy a múlt heti „puszoklördő” bál, nem tartatható mint tervezetett, a szabadban; a díszes előkészületek mind kárba mentek és a nagy számú egybegyűlt válogatott vendégsereg a csinosan berendezett földi tánctérben mulatni át az éjt. — Szini előadásaink dícsőre méltó változatosságú és legnagyobbbbszei igen látogatottan folynak. Az operettek és vígjátékok mindig telt házakat csinálnak. „Dunanon és fia” már 3-szor került színez és a „cancan” még mindig 5-szor ismételtetik. — Dícsőre érdemel az igazgatóság, hogy a classicus darabokat nem feleli ki repertoáriójából, igaz, hogy közönségük nem oly nagy, mint megérdemelnék; de mindamellett elég arra, hogy azokat is színez leheszen hozni és mint a nagy közönség érdemesebb és magasabb műveltségű bíró része küvéltetheti, hogy színez millányolassák. — Az operatársaság egy új (Odry Lehel nevű) teggel szaporodott; először lépett fel „Norma”-ban, és a közönség többször taps által nyilvánította közönségzénét. E dalmban különösen Dalnoky Rózsa kollemez, útszta és correct éneke, valamint Pajor Anna (Norma) erőteljes, precisz éneke és kifejezetteljé játék érdemel dícsőretet. A tirsáut többi tagja közül — ömmel emlékezem meg a Rónai- és Jufalussy-páról; továbbá Gyulai, Szabó Pöpi, Boeré, Albis, Boér, s köztükkel kívül használható tagok. Mindokly mint kispópai, nagykopjai Kópjai Imre. — A király házasiok” című új vígjátékban szép kerekdedséggel játszott, ugyanezen darabban Szabó Pöpi mint Banitl, játékán kívül meglegelőn szép tolta-jéert is meg kell dícsőretetni. Közben nem hallgathatott el csodálkozásunkat, hogy Polimussé, kinek titánú tehetsége, szorgalma és félszintai tanulmányok párosították oda sok gyönyört szerzett műt évben is közönségünknél, utolsó időkben nem lépett fel. És ez annálkülömböbbé s féltetőn, mert gyakran azon szerepeket, melyekben őt fündökölhetné, alkalmazhat kezek közül találjuk. — Városunkban semmi újudóság, a Körös folyó minidközül dagad és nemrég egy kis gyermek majdnem áldoztatott esett, azonban még elég jókor sikerült a habok közül kimenteni.

*) Nyireghezi levelezőnk írja: — A múlt héten, Bercezel, Pozsáb,

Halász és Irány községek határán a Tisza vize roppant nagy károkat okozott a vetésekben, takarmányok és dohányokban; sok szegény gazda, vetéseit a sző értelében kiültette és úgy hordogatta ki a száraz földre, hogy legalább barnának eledetel szőlőgáshoz; hanem a firdáulnant nagy munka által még is sikerült a vizet elfogni és azóta amint hallottam apad, ha csak most a sok esővíztől ismét ártani nem fog.

*) Er-Mihályfalváról írják nekünk ottani közhírtósok és a hely. lity. egyház főgondnoka Bernáth Gedoon urak azon kövértése méltó szép tétel, melyszerint egy közelebbi végrendelében nekio húgymányozott 20 ó. fr. tirtúy összeget, a csokelyi lltésés a anyagi tekintetben szegény leánytanú feladás-pótlására ajánló lta. Vajha hazánk minden helységében akadnának Mocevasók, kik szakszűségben lenvő tanítók anyagi helyzetén lehetőleg könyörüenkednek. Mert ha azt kívánjuk, hogy a tanítók hivatalunknak egész léteikkel megfeleljenek, tirtűtői anyagi jövellet kell számukra készkölőznökük, hogy aztán minden idejükkel a nevelés szent ügyének szentelhessek.

*) Esztergomban, mint az ottani újságból olvassuk, két paraszt cseszenyét ment szedni s hogy mielőtt elérte czeréket: derekát vágta le a fát. Ezek sem valami szenevredési gyümölcsfalatták lehettek.

*) Nagyvárad város — Grosz Lajos megyei főorvos közben-jártával — a Marvasárhejyre utazó orvosokat és természetudósokat két napon át a vendégszeretett sokféle jóvelét kívánja elhalmozni. E czélra aug. 22-és 23-ik napjaira a „feketé sasz” vendéglő kibérelé s abban a megszévesben fogják ellátni mindazon tudósokat, kik természetvizsgálók jövő havi nagygyűlésre Marvasárhejyre utaznak.

*) Ernó Mihályfalváról írja levelezőnk, hogy náluk a kedvező időjárás folytán dus aratásra van kilátás — s ezt az egész árnyellékre el lehet mondani. A tavaszi vetemények is általában — különösen pedig a kápás növények igen szépek. A szénára a hánas részeket már későn jáltak a múlt havi esők s így ott kevés széna lett, azonban a laposas helyeken volt elegendő; lehet, a sárpárrólindja az anyászöna-hányt. A dohány- és káppaföldeteken a legkisebb részletiek berakák s kúrtívák a szépen díszlenek. Szőlő és gyümölcsör kevés őrvendést írtahn; a májusi dörök és hitegek elragadták a termést. Ber kevés lesz s a szőlő késői fejlődése miatt az sem a legjobb.

*) A szegedi hajóhadat a Tisza árja által elsodorott néhány szőlő-hajó és tutaj elszakasztotta. A közlekedés a gózhajóársulat teherhajókból rögtönként hídun és csolnokokra történi.

*) S. Új helyen a kisdévydől akarnak alapítani. — A kecskeméti ref. iskolában a jogi, bölcészeti és gymnasiális osztályok ez évi vizsgájsát július 22-től 30-ig fognak tartatni. Az érettség vizsgálója elv különböző július 21-től 24-ig; a magánvizsgák pedig, a kövívászképp megelőzőleg július 19- és 20-ára tűzettek ki.

Irodalom.

*) A „Hölgyfirtók” elöljük munkatársaságának József, helenáti kétszer megjelölt szépirodalmi lapra újat előkészített, melynek ára egy évre 12, félre 6 ft. (Békeidőtet.) „Debreczeni sahkácskönyv” Magyar gazlásszonyok számára, szerző Máthé János sahkács, átuázte és bővítté 80 mlyai Julia. Kiadta Telegdi Lajos. A 232 lapra terjedő-könyv 900 éledek készítmődjéit foglalja magában.

A szőlő zöldmetszéséről.

Er-Mihályfalva, jun. 30.

T. Szerkesztő ur! Helybeli birtokos S. F. kölyi szőlőjét a napokban zöldre újól megmetszette. A termést nem hozott hásonzotalan fátyhajátásokat mind lehányatván, s az árnyékt tartott leveleket leszedetvén, csak a firtóket hozott vesszők — s még más egy-két jó vessző — nem metszette; je, a szőlőfirtók alatt és felett pedig 3-4 levél hagyatott meg. És ez igen okos intézkedés; mert így a termést hozott vesszők több nedvet, táperőt kaphatnak, a szőlőfirtóktól jobban fejlődhetnek s tökéletesebben érhetnek. E zóld metszés t egy margaiti szőlőbirtokos ur szintén már több évt óta a legnagyobb sikerrel gyakorolja, úgyhogy a szomszédos szőlős gazdák nagy számmal mennek hozzá az olkszeri munka megmetszésére s megtanulására. E zóld metszés s átal, — említtet ur előadásán szerint — a termés mennyiségét és minőségét sokszorososan fokozni lehet, amennyiben ily móddal ösztörte-hatszorta több és jobb termést várhatni. E czél-szerinti gazdasági fogás azonban még általánosan nem vetetté foglatra, mert a szőlőbirtokok közül sokan vagy nem tudják a mívelés e módját, vagy mellokzi azt hanyagságból, a szőlőnek és saját maguknak tetemes hátrányokra. Pedig a szőlőművenk e módját már Langius rég megírta „Colloquium”-ában, melyszérint: a leveles szőlővesszőket meg kell levelezni, a fátyhajátásokat lomszontni, hogy a szőlőtőke, nedvet, táperőt tudjon a szőlővesszőknek szolgáltatni s a firtóket megérősömben. Az úgy lemmesztett gyöngye hajtsók, levelek és vesszők akár zöldbéhen, akár szárvára, a szarvasmarhákn és különösen a fejős tehéneknél felséges takarmányt nyújtanak.

Vida József.

Egyveleg.

Váméri Ármin beszakna, mint — egy Londonból közelebbi kelt híteles leveleiből olvassuk, az ottani tudományos körökben meleg fogadtatásba részesült, nemszak, de őt mint nap hőst tünteték ki s a jelenleg élő utazók legjelentekenyebbeként állítják.

Újkéri amazon. Az algrui felkelt törzsek és Jusuf tábornok közt történt utolsó esztában Zulejma a hercegség. A b d e l k a d e r unokahaja is résztvett, még pedig házíesen. A legveszélyesebb pontok egyiken láták őt virni egy francia parancsnokkal, míg nem körülvéve az ellenség által, csak lova ritka gyorsaságának köszönheté szabadulását Zulejma hercegszánt az arabok „willám” néven nevezik s mint valami föléfitté lnynt tisztelik.

Jégrékár. Híteles kimutatás szerint eddig a következő határokon okozott a jég károkat, amelyet a gyöngyosi, gyöngyóhalászi, gyöngyös-püspöki, deiti (Hevesmegye); nyuvidéi (Bihar); darát, danosi (Pest); buzákai (Nógrád); telti, tápei (Győr); borosjenői (Árad); zarándi, alsó-buzákai, hévizi, mikfalvai (Erdély); határokonban. Csehországban is nagy pusztításokat okozott.

Légszuszóbi pálinka, vassól léször. Angol lapok szerint egy francia vállalkozó, szabadalmat nyert égetthorban légszuszóbi előállítására s ezélla felszerelendő gyára Londonban nemszórára megkezdi működését. — Thornhill Sheffieldben kőszor helyett aczélcsodronnyból készit vánosokat. Eljárás következék: finom sodrony 4 — 7 hüvelyknyi hosszú darabokra kelt vágni, ceket anután henger vagy kalapács által laposra kell nyomni és kirajzítani, ezután spirál-alakban összehengerelni s úgy rendezni, hogy a göngyöltet lészörhöz hasonlítson Végre kellő ruganyosságig megpendezni.

Az osztrák rendőrséget, hly szerint egészen újja szervezik, még pedig az angol minták szerint. A csendőrség sem lesz többé katonai szervezetű, a konstáberség fogna életbe lépni.

Hymen statisztikája Bécében. A múlt évben Bécében kötöl házasságok statisztikájából az tunk ki, hogy 4650 pár közt, a legfélsőbb megnasszony 13, a legidősebb 65, a legfélsőbb volégeny 19, a legfélsőbb 77 éves volt.

A siketlenség gyógyítása, melyet egy angol orvos fölédezett, állított abban áll, hogy a siketlenségben szenvedöl éssenzenyomott levegőbe teszik, vizit munkálnál lakosztatálva, hogy a vízharang alatt a siketek jobban hallanak és azon munkások köztük kik éssenzenyomott levegőben dolgoztak, akik siket volt, az nemszórára meggyógyult. Ennek következtében jelenleg mesterségesen alkalmazták az éssenzenyomott levegőt a siketés meggyógyítására.

Sorsbírás. A bécsi hitelintézet sorsjegyeinek jul. 1-án történt hurasásdnál a következők sorsok buzzaták ki: 100, 343, 718, 822, 922, 968, 1033, 1241, 1378, 1537, 1630, 1909, 2350, 5113, 3079, és 4171. — Ezen 16 sories köztöl a következő 50 lőnyerőszámm buzzatott ki: 1630 ser. 34 sz. nyer 250.000 1537 ser. 7 sz. ny. 40.000 firtól, 1809 ser. 59 sz. ny. 20.900 firtól, 718. ser. 39 sz. és 343 ser. 41. sz. 5000 firtól, 2360 ser. 42 és 100 ser. 2000 firtól, 1809 ser. 76 sz., 4171 ser. 29 sz., 1809 ser. 24 sz. 1500 firtól, 1241 ser. 87 sz., 100 ser. 42 sz., 1630 ser. 98 ser. 968 ser. 35 sz., 968 ser. 22 sz., 2360 ser. 94 sz. 1000 firtól, 100 ser. 28 sz., 343 ser. 70 sz., 343 ser. 48 sz., 343 ser. 77 sz., 343 ser. 79 sz., 718 ser. 20 sz., 822 ser. 17 sz., 922 ser. 87 sz., 968 ser. 12 sz., 968 ser. 30 sz., 969 ser. 74 sz., 1023 ser. 28 sz., 1023 ser. 97 sz., 1241 ser. 33 sz., 1241 ser. 45 sz., 1241 ser. 74 sz., 1241 ser. 84 sz., 1241 ser. 93 sz., 1378 ser. 17 sz., 1378 ser. 28 sz., 1378 ser. 39 sz., 1378 ser. 65 sz., 1537 ser. 42 sz., 1630 ser. 56 sz., 1809 ser. 17 sz., 1809 ser. 28 sz., 1809 ser. 78 sz., 2360 ser. 6 sz., 2360 ser. 48 sz., 343 sz. 51 sz., 343 ser. 91 sz., 3679 ser. 6 sz., 3679 ser. 62 sz., 3678 ser. 93 sz. nyernek 400 firt. — A fenebbi 16 soriesben foglalt, lit meg nem nevezett többi számm 145 firt nyer.

Hibabazítás. Lapunk múlt számbában a „Színház” rovattól 10-ik sorsában eszó után: „szépem” a sző, j á r t z o t i l k i m i n a r d t ; ugyiszlenn a „Debreczeni híromondó” 54-ik sorsából, hol az egyházi tisztviselői említenek: „al gondnokul Megyasszony Imre.” A „Vidék” rovat 12 sorsában pedig, ehelyett „jövő hóban,” jelen hóban olvasandó.

Tisztelettel kérjük azon olvasóinkat, kiknek előfittési idejük a múlt hó végével lejárt, annak mielőbb megújítására, hogy magunkat a nyomtatód példányokra nézve tájékozhassuk.

A „Hortobágy” kiadóhivatala.

Terménytár.

Debreczen, Jul. 1. (Heti üzleti-zsemlé.) A sok eső okozta félelem, miszerint általa a már aratot és kaszáltatol új életeműek is kárt szenvedhetnek, emelte a bűza a gabna árát és tévé szálárabokra a banulatot ezen üzleti részben. Buzza, készlet hiányában 4 20 — 40 kraj firtetett és ro z s ó b l i mennyiségű kelt 2 ft 75 — 80 kron. Blonben ár pára, z a b r a s k u r o r i ó z a r a kérdés sem lévén, ezen cikknek névséges árti jegyezünk: árpa 2 ft 40 kr. zab 1 ft 80 kr. kukorica 3 ft. (H.)

Debreczen, Julius 5. — Tiszta buza 4 ft — kr. kétszerez 3 ft 40 kr. rozz 2 ft 80 kr. árpa 2 ft 20 kr. kukorica 3 ft 40 kr. zab 1 ft 85 kr. köles 6 ft — kr. Egy mássa szalonna 38 ft. széna 3 ft — kr. szalma 1 ft 70 kr. 1 font szalonna 42 kr. diszandú 22 kr. marhulha 17 kr. só 9 kr. 1 itozze diszandú 60 kr.

Baromvásár. Egy pár jármos okör 187 ft. egy pár vágó tehen 136 ft. negyedrú tőp pára 40 ft. harmadrú tőp pára 70 ft. rugott borjú párja 37 ft. tigrásó párja 108 ft. sertés párja 37 ft. juh párja 18 ft.

Árad, Julius 1. — T. buza 4 ft 90 kr. kukorica 3 ft 35 kr. rozz 2 ft 90 kr. árpa 2 ft 45 kr. zab 1 ft 90 kr. kétszerez 3 ft — kr. 1 mássa szalonna 45 ft — kr. széna 1 ft — kr. 1 font marhulha 18 kr. (S.)

Békés, Julius 2. — Tiszta buza 4 ft 50 kr. kukorica 4 ft — kr. rozz 3 ft 80 kr. árpa 2 ft — kr. kukorica 3 ft 50 kr. zab 2 ft — kr. köles 6 ft — kr. Egy mássa szalonna 45 ft. — kr. széna 2 ft — kr. 1 font marhulha 18 kr. (E.)

Erőmhályfalva, Jun. 30-án tartott heti vásárban a termények s élelmiczkék ára következő volt: Tiszta buza mérje 3 ft 80 kr. kétszerez 3 ft 20 kr. rozz 2 ft 85 kr. tengeri 3 ft — kr. árpa 2 ft 20 kr. zab 1 ft 60 kr. hűkkönyv 1 ft — kr. lednek — frt — kr. köles 3 ft 20 kr. kása vékjó 3 ft 20 ft. paszaly 2 ft — kr. kendermag — frt — kr. kolompér vékjó — kr. lenesse itője 7 kr. borogend — frt — kr. olaj 30 kr. szalonna másszja 33 ft. szalonna fontja 40 ft. sertésúsz 20 kr. marhulha 13 kr. hizott liba 2 ft 40 kr. sovány 1 ft — kr. egy tojás 2 kr. (V.)

Margitta, Julius 1. — Tiszta buza 3 ft 80 kr. kétszerez 3 ft 20 kr. rozz 2 ft 80 kr. árpa 1 ft 70 kr. zab 1 ft 80 kr. tengeri 2 ft 80 kr. 1 mássa szalonna 35 ft. 1 font marhulha 13 kr. (H. J.)

Nagyvárad, Julius 5. — T. buza 4 ft — kr. kétszerez 2 ft 90 kr. rozz 2 ft 50 kr. árpa — frt — kr. zab 1 ft 80 kr. tengeri 2 ft 55 kr. köles — frt — kr. 1 mássa szalonna — frt. széna — frt. — kr. 1 font marhulha 16 kr.

Nyiregyháza, Julius 2. A mai napon tartott heti vásárban, a gabnanelemek ára hámalatlanos leebb szállott s mindamellett több vidéki által beözött élelmiczkék, ber mindenki eladni ohojtotta volna, mégis kénytelenek voltak megvárakozni; amíg pedig elkelt, következőleg kell: 1. buza 3 ft 60 — 70 kr. kétszerez 2 ft 80 — 90 kr. rozz 2 ft 20 — 45 ft. árpa 2 ft 20 kr. zab 4 ft 50 — 60 kr. tengeri 2 ft 90 kr. — 3 ft. köles — frt. — kr. kása 5 ft 50 — 60 ft. paszaly 3 ft 50 — 60 ft. (K. B.)

Tökaj, Jul. 4. — T. buza 9 ft. 20 kr. kétszerez 7 ft. 50 kr. gabona 6 ft. 20 kr. árpa 5 ft. 20 kr. zab 4 ft. 20 kr. tengeri 8 ft. 20 ft. kolompér 3 ft. 20 ft. 1 mássa liszt 0 sz. 16 ft — kr. 1. sz. 15 ft — frt. — kr. szalonna — frt. — kr. széna 2 ft. 20 kr. 1 font marhulha 13 kr. boronyhús 15 kr. 1 itezze 6 bor — frt. bika öle 5 ft 20 ft.

A baromvásár szintén igen élénk lett volna ha több vérvó jelentkezik; okör mintegy 4000 hajjattot a vásárra, teténv vagy 800 és 16 körülbelöl 450 darab. Egy pár okör 150 — 250 ft. vité. Tehen 60 — 90 ft.; legkeresettebbek voltak az okörök és tetenek, melyekből 240 darab kelt el. Egy nagy okörből 10 firon, teténbőr 6 firon, egy lóból 4 ft 50 kron kelt. (Z. J.)

Bécsi búrre árfolyama.

	Julius.	4.	5.	6.	7.	8.
5%-es Metalliques	100 firt.	71.80.	72.80.	72.25.	72.35.	72.50.
5%-es Nemzeti kőcséna	100 firt.	80.	80.40.	80.90.	80.90.	80.90.
1890 sors. kőcséna	100 firt.	96.65.	96.85.	97.15.	97.30.	97.05.
Hitelintézet részvényei		129.10.	191.30.	192.	193.40.	192.70.
Bankrészvények		782.	782.	783.	784.	785.
Londoni váltók		115.25.	115.35.	115.50.	115.40.	115.50.
Existus	100 firt.	113.50.	113.75.	113.50.	113.75.	114.
Arany	1 db.	5.51.	5.52.	5.52.	5.52 1/2.	5.52.

MENETREND
a tiszaivideki vaspályán, 1864-ik év Május 1-től kezdve,
érvényes az 1864-dik nyári havakra.

Table with train schedules for various routes including 'I. Kassa és Nagyvárád felé', 'II. Arad felé', 'III. Kassa és Nagyvárád Pesti és Bécs felé', and 'IV. Aradról Pesti és Bécs felé'. Columns include station names, departure times, and arrival times.

HIRDETMÉNYEK.

79dik ÁRJEGYZÉK

az „István“ gőzmalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, kőszépíftetés mellett, osztrák értékben kötelezettség nélkül.)

Table listing various types of flour (e.g.,asztali dara, ugyanaz apró) and their prices in forint and krone.

Debreczen 1864. Julius 4.

Orvosi hirdetés.

Dr. Melling H. A. nyugalmazott es. k. katonai főorvos a egykor a lemburgi általános kórháznál assistens stb. stb. ki hosszú évek során egy a kol- mint helyföldi kör- társaknál, mint magán gyakorló által is, sokszoros tapasztalást szerzett az orvoslás tudomány terén; különösen pedig a neml szorok gyógyításánál, melyet leveles útján francia modor szerint, növénygyógyász (Hob Lafeteur) eszközzel; minden idült bajszorvet, úgy a hiányosn gyógyítás, vagy a higany és jód túladós használata vagy annak folytatás számára betegségeket, mint borkategok, ful- folyás, alkatóság, emelkedéselvény és ideggyöngösek, tehet- lenység, komorkorogás, rozsul emozás stb. — a leggyöke- reobbén kigyógyítani igéri, ha a patiens, kerát, testalkata minőségét, vérmérsékletét s korábbi betegségeit minőségét neki lepletelesen megírja. — Lakik: i B e c s e n Wieden- kulvárosban (Hau-gasse) 100. sz. n.

Végképeni klarulás!

Gróf Toloczay- előbb Szépetzen szögletén 2135. számú ház alatt boldban, mindennemű férd magyar es más szabású öltönyök, ugyaneztől női öltönyök, menték es szűrés, értéken alól s tetemesen le- szállított árakon adának el. Melyre a t. ez. közön- ség tisztelettel figyelmeztetik.

Egyszermind egy jó nevelésű ifju. tanulót keresetlik.

Ugyanott a telekiutczára 7 hálakkal es egy ajtóval ellátott lakosztály, mely tartalmaz 5 együmben nyíló szobát, anankivül 2 konyhát, mely vagy privát lakásnak, vagy elől, egy hávelháznak igen használható helyiség minden hozzávaló fatartó s pinózzel együtt minden órán kiadó.

Boda János fértelme köszti.

Ajánkozás.

Oszegy Wullis Vilmosné szül. Bologh Leontina asszony ajánlja magát által leánykának **fehérneműk** — különösen fért- ingek **varrásában** s hímzésben oktatást adni s tekintetben meg- bízással Vargateczán 2260. sz. n. a Frank-háznál lakásán bármikor elfogad.

1000 darab

egynyitru jó főké-bírka az asszonyrészi pusztán sza- bad kézből eladó. — Értelmezhet felőle tulajdonos Zichermann Ignácuzat.

Kiadó: a debreczeni szindgyegyelyet.

Árverési hirdetés.

A debreczeni királyi váltótörvényszéknek 1864. évi apríli 11. n. 2948. szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhírré létezik, mikép Főlkí József mint felperes részére Waterák Antal es neje Salzer Mária mint alperesektől 109 frt váltói tartozás s járuléki erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen, kefe- készletek, bolti es házbitorok nevezett alperesek helybeli széchenyiuzezei boltjában es bathyán yuetez- ban levő lakásán folyó évi júliushó 14. napján d. u. 2 óraker nyilvános árverés után kőszépíftetés mellett el fognak adatni. — Mire a venni kívánók meghívotnak. Debreczen 1864. júliushó 8.

A váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Sz. kir. Debreczen város törvényszéke, mint telek- könyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Tóth Endrénék s nejeének Oláh Eszternek Debreczenben Hatvanutezán 1538. szám alatt levő s 8 hold külső- földével együtt 3685 ofitra becsült házak folyó évi augusztus 19. szakség esetében szeptember 23-dik napján d. u. 3 óraker a helyszínen tartandó nyilvános árverésen bírólíng el fog adatni.

Az árverési feltételek, végrehajtásra kiküldött ta- nácsnok Tóth István unal megtekintethetnek.

Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. június 15. tartott üléséből

Árverési hirdetés.

Sz. kir. Debreczen város törvényszéke, mint telek- könyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Sánta István esapóteczai halvarosi 2017. számú s 1200 ofitra becsült háza folyó évi július s szakség esetében augusztus hónapok 10-dik napján d. u. 3 óraker a helyszínen tartandó nyilvános árverésen bírólíng el fog adatni. Az árverési feltételek végrehajtó bíró Tóth István törvényszéki tanácsnoknál megtekintethetnek. — Kelt Debreczenben a városi törvényszék telekkönyvi tanácsának 1864. évi június 8-kán tar- tott üléséből.

Simonyi fényírdál.

Alulírott, ki az 1855-diki párisi es 1862-ki londoni világtárlatát szorgalm-osan tanulmányozá s előnyben fordítá, fényírdál Pesti n a vács utczában 4. sz. n. es szöglet házában aldunor 31 sz. n. minden igénynek megfelelőleg fel- szorolva, utóbbi helyen nagy felvételi teremmel, két teraszsal, hol emelíngva egy időben több rendbeli felvételt is történethetik, ellátva, a t. közönseg szolgálatára megnyitotta.

Árak Pesten 1-ső felvételt: 12 látjegyaluku fény- kép Váci-ut 1. sz. alatt: 6 frt. o. é. saját házában aldunor 31 sz. 4 frt. o. é. 1. közép nagyságu fénykép: Váci-ut: 6 frt; saját házában 4 frt. 1 nagy kép: Váci-ut. 15 fr; saját há- zában 12 frt.

Árak Debreczen- ben (Parkus-ház): 12 látjegya- luku: 4 frt. o. é. 1 közép nagy- ságu kép: 4 frt. 1 nagy kép 12 frt. Másod példányok mind a három helyiségen a következő áron készíthetnek: látjegyaluku fény- kép 12 db. 4 frt; közép nagysá- gu 1 frt; nagy kép: 3 frt.

Csoportozatok, bár a legna- gyobbak is, lehetőségen áron. Pest, Julius 5-én 1864.

1-1 Simonyi Antal.

1864. Sz. kir. Debreczen város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a város tulajdonához tartozó:

- Sámsomi belső nagyesapszék, ételadási es italmerési joggal együtt.
- Látóteleki fogadó a hozzá tartozó földekkel együtt.
- Bégány mészárszék.
- Arokréti csapszék a hozzá tartozó földekkel együtt.
- Bány csapszék.
- Bégány csapszék.
- Cseres csapszék.
- Csicsogó vagy Szarvas csapszék.
- Epreskerti csapszék.
- Külső baromvásár-teren levő 1-ső es 2-ik számú kőpince.
- Külső vásári kőház (elízium) es Magas csapszék.
- Nyilas csapszék es
- Sarvaskuti vendégfogadó, 1864 november 1-ső napjától számítandó 3 egy- másután következő évre a városház nagytanácssteremében f. évi augusztushó 3-kán s ezt követő napokon tartandó nyilvános árverés mellett a városgazdai hivatalnál addig is bármikor megtekin- thető előleges feltételek szerint haszonbérbe fog adatni, mely napon a bérleni kívánók magukat bánatpénzzel ellátva ezennel meghívotnak. — Debreczen 1864. június 10.

A városi Tanács.

Hirdetmény

mely által ezennel közhírré adatik, hogy a derecskei r. kath. templomhoz ragasztandó torony építése es egyéb igazítási munkákra f. é. július 17-kén reggel 11 óraker árlejtés fog tartatni.

A vállalkozni ohajtó jó hiteli építészek es kőművesek a kitűzött időre a fulgus Ester- házy herceg alólírott derecskei tisztartóháznak lakához, hol az építési tervezet bármikor megte- kintethetik, tisztelettel meghívotnak, megjegyeztetvén, hogy a kőműves munka mintegy 1000 frta, az ács munka 100 frta, az asztalos, ávegés es lakatos munka 600 frta, a bádógos munka 200 frta tervezetett. Derecske 1864. július 3.

Lettgéb János.

Az emberiség nevében juttassék köztudomásra alább írt közlemény, mely rendkívül sok jót vonand maga után.

Dr. Kooke.

Fehér. (hollandi) egészségi-mustármagvak DIDIERTÓL.

37 évi napokint növekedő siker, elegendő bizonyíték a fehér hollandi egészségi-mustármagvak kitűnő gyógytulajdonságának. Több mint 200,000-re emelt tel- hitelek okmány kezeselek es használatban gyógyszere kezeselekveszítésétől, melyet a híres Dr. Kooke oly méltán nevezett az égi áldott es dicső a do- mán yá-s-nak. Nemes gyógymod, mely egyszerűbb, biztos es jutányosabb lenne mint ez: 3. Kéltogramu (egy kilogramu: 2 vámpont) elegendő, hogy az idült gyomorkorok, gyomorgorogok, emésztésihiányok, bélbetegségek, mirtlygek, hasme- nések, álmatlanság, májkor, esz, borkütsések, nápkor, kőszvény, makars szarulás, mellhat, máta, komorkorogás, elválkocodás, — miniszinten az időváltozás szide- hajok es fojdatások, melyek a roz nedvek s romlott vértől erednek stb. egyéb be- tegségek elmuljanak es melyek gyógyítására es mustármagvak használatu a leg- reesebb orvosi tekintetek által napokint rendezettek es ajánltatik.

E kitűnő tulajdonságu magvaknak Debreczenben egyedül raktára: **Cseréby es Hamlig** unak kereskedésében, (Széchenyiuzeza szögletén.) 11-20

A gyógytulomány sok es nagyhiű tekintélye által ajánlja es bizonyítványokkal ellátva!

Dr. BÉRINGUIER LIPÓT Ilatos

KORONA-SZAPPAN

(a kölni viz quintessentiája) eredeti áveg 1 frt 25 ujkr.

Dr. Beringuier es. k. szab. korona-szappan a legfinomabb, ropíndó illó-szesz a növényvilág alktrészeinek legvalógti tálh es legdrágább, józagu, élénkítő es erősítő részével áveg vagy gyéltve, hogy e szesz, a legkényesb ízűm mindkémbebeli személyek s a legnyakorlítottabb szaksimerek által minden más e fajta készítménynek elöbe tétetik, nemcsak mint igen kellemes szaga es mosdó-víz, hanem mint kitűnő segéd- szer az életérő forrására es az ilgek erősítésére.

Dr. BORCHARDT

Ilatos NÖVÉNY-SZAPPANA.

Dr. Borchardt es. k. szab. növény-szappana kitűnő szer az emésztésre es épségben tartásra; kőszékvál legjobb azok kozt, mik emésztésben előállítatnak, úgy az oly alkalmas szappan, máj fojtók, napógetes, fakadékok, pattanások, borbajok stb. valamint szép es finomlőrnek életérés előállítására es életkíté- sere. Nagy hatással használható szinten mindennemű fűrdőkhöz.

Gondos, tudományos es előhaladott ismeretek eredménye a szabadalmazott **Dr. Hartung-féle hajnövesztő szer.**

A hajnak észszeru ápolása hatásának kölcsönös kitágítására, míg a **Chinahéjotaj** a haj megtartására es szépségére ántalán, addig a **Növényi hajkenőcs**

a hajnöves felelesztése es élénkítésére igen kiffendően hat s míg az első a haj rugony- ságát es színt fokozza; az utóbbi a korán búzules s a haj kihullást akadályozza, amennyiben a fejbőrnek új, pótkönyv hatású anyagot szolgáltató s a hajot es a legdrágábbjében táplálja.

Debreczenben, szobott gyár aron egyedül kaputók es jeles minőségű szerek: **Rothsmeek** királyi gyógyszer szöglet **Cseréby es Hamlig** kereskedésében Széchenyiuzeza szögletén.

Felöl szerkesztő: Sarváry Elek.